

**'WIJ VOELEN ONS
VERANTWOORDELIJK
VOOR EEN BETERE
WERELD'**

**WOUTER
FRIS**
founder

**FRANCESCO
MESSORI**
*founder
creative director*

**COEN
VAN DIJCK**
CEO

D/DOCK

De wereld verandert in hoog tempo. En wat is er mooier dan daar mede vorm aan te geven? Die gedachte leidde in 2004 tot de oprichting van design bureau **D/DOCK**. De ambities zijn stevig. Hier worden ze niet warm van alleen een ander kleurtje op de muur of een hippe gevel. ‘Wij gaan voor fundamentele impact.’

Onze huidige leefstijl heeft zijn houdbaarheidsdatum bereikt – of zelfs al overschreden. Dat leidt op veel vlakken tot grote uitdagingen. Problemen die niet binnen de oude modellen kunnen worden opgelost. Dat vraagt om een nieuwe, integrale aanpak. Zo’n aanpak is D/DOCK op het lijf geschreven, want deze community kleurt graag buiten de lijntjes en baant bij voorkeur nieuwe paden. Het fundament is: design als middel voor het bijdragen aan een betere wereld. Bij D/DOCK graven ze graag een paar niveaus dieper en gaan ze op zoek naar waar het nu echt om draait. En dat is: impact hebben!

DAT IS NOGAL EEN FUNDAMENTELE TAAKOPVATTING. Francesco Messori: ‘Dat klopt. Mijn leermeester zei twintig jaar geleden al: *design has the power to change the behavior of the people*. Dat vond ik destijds veel te sterk, maar inmiddels begrijp ik wat hij bedoelde en ben ik het er ook mee eens. Ons werk gaat over wezenlijke dingen. Design is voor ons een missie. Iets wat te maken heeft met normen en waarden, met ethiek. Die horen leidend te zijn voor een ontwerp. Als designer geef je de wereld vorm. Dat is een

enorme verantwoordelijkheid, want met elk ontwerp creëer je consequenties. Het gaat om niets minder dan om het geluk van mensen.’

HOE CREËER JE EEN OMGEVING WAARIN MENSEN ZICH HAPPY VOELEN? Francesco: ‘Door rekening te houden met alles wat de impact van design bepaalt. Wij ervaren de werkelijkheid op verschillende niveaus. Alleen het eerste gaat over het zichtbare, de esthetiek, vorm en functie. Het tweede niveau betreft cultuur en rituelen. Daarmee geven we betekenis aan de wereld om ons heen. Dingen als leeftijd, sekse, nationaliteit of familie dragen allemaal bij aan de manier waarop we onze omgeving ervaren. Het derde niveau is het instinctieve, emotionele. We voelen instinctief of iets een fijne omgeving is of niet. Een wachtkamer in een ziekenhuis waar de patiënten gedwongen worden dicht naast elkaar te zitten en in een bepaalde richting te kijken, is dat niet. Zo’n ontwerp verhoogt het stressgevoel van mensen. Het vierde level is het belangrijkste: het spirituele. Een plek is als een ziel. Je voelt dat er een bepaalde energie in een ruimte hangt. Dat is ongrijpbaar, maar wel essentieel. Wij streven naar plekken waar mensen zich spiritueel *elevated* voelen.’

VOORUITBLIK 2019 ZAKELIJK

Coen van Dijk &
Francesco Messori

WAT ZIJN DE PLANNEN VOOR 2019?

Coen: *Uitbreiden van activiteiten met Development Services en Architectuur Internationale aanwezigheid uitbreiden*

Start bouw van de eerste ReDock village

Lanceren van een productenlijn

Lanceren van Business Communities

Uitbreiden Furnify

Francesco: *Me meer met architectuur bezighouden*

Beginnen met de oplevering van projecten die niet-kantoor gerelateerd zijn (opleiding, hospitality)

GROOTSTE UITDAGING?

Coen: *D/DOCK China laten doorbreken in APAC.*

Francesco: *Een nieuwe manier van architectuur onderzoeken. Steden creëren die in balans zijn met het eco-systeem van de natuur.*

WAAR KIJK JE NAAR UIT?

Coen: *Het 15-jarig bestaan van D/DOCK*

Francesco: *Tijd vinden om meer te publiceren over mijn visie.*

WAT GA JE KOMEND JAAR ANDERS AANPAKKEN?

Coen: *Minder projecten, meer aandacht voor conceptontwikkeling en teamontwikkeling.*

Francesco: *Meer design-georiënteerde acties, Leading the company by*

design (vraag of ze dat zelf even willen vertalen bij het laatste akkoord), meer onberispelijke architectuur.

VOORUITBLIK 2019 PERSOONLIJK

Coen van Dijk &
Francesco Messori

WAT GA JE ANDERS DOEN DAN IN 2018?

Coen: *Balans vinden/houden tussen ondernemen, leven, sporten.*

Francesco: *Gezonder leven, meer sporten, meer*

ontspanning, meer tijd met mijn vrouw en kinderen, in balans met mijn werk.

WAT STAAT ER IN JE AGENDA WAAR JE JE OP VERHEUGT?

Coen: *15-jarig bestaan van D/DOCK.*

Francesco: *Geld vrijmaken om vaker naar Italië te reizen (D/DOCK Italy), cursussen doen en weer leren*

GOED VOORNEMEN?

Coen: *Volgende sportieve uitdaging stellen. Na de marathon en de Olympische Triathlon, nu op naar*

de Half Ironman. Francesco: Relaties onderhouden, meer mindfulness, me meer bewust zijn van de goede dingen, een museum opzetten voor mijn soldaatjes (Mijn hobby is het verzamelen van kleine beeldjes van soldaten).

WAAR GA JE MEER TIJD EN AANDACHT AAN SCHENKEN?

WAARAAN MINDER?

Coen: *Meer aandacht naar gelijkgezinden, minder aandacht naar negativiteit en traditioneel denken.*

TERUGBLIK 2018 ZAKELIJK

Coen van Dijck

DE GROOTSTE LES VAN 2018

WAS VOOR MIJ

In tijden dat de economie groeit, moet je vooral bij jezelf blijven. Laat je niet gek maken door de overloed van plannen en ideeën, en zorg dat je gefocust blijft op waar je het voor doet en op de dingen die een gezonde bedrijfsvoering opleveren.

WELK CIJFER GEEF JE 2018?

8,5

BESTE ZET

Opzet van separaat Space-sXD/DOCK-team.

BESTE ZAKENLUNCH OF

-DINER

Diner in Zurich voor oplevering Amgen, met D/DOCK-team aan het meer met ondergaande zon.

VERSTE ZAKENREIS

Hongkong.

MOOISTE DEAL

European Design Partner Spaces/IWG.

BESTE BEURS

Salone Milano.

MOOISTE STAD

Warschau.

TOP 3-PROJECTEN

1 Middle East Hospital

Riyad

2 Microsoft Schiphol

3 Goede Doelen Loterij

Amsterdam

BESTE FEEST

Dat komt nog, Het 'D/DOCK 15 jaar'-feest.

GROOTSTE IRRITATIE

Pitches en aanbestedingen met vage vraagstelling en onduidelijke afloop.

BESTE EVENT

Smart Workplace Summit.

BESTE ZAKENBOEK

Eckhart's Notes.

BESTE KOFFIE

Bij ons in de studio.

TERUGBLIK 2018 PERSOONLIJK

Coen van Dijck

DE GROOTSTE LES VAN 2018 WAS

VOOR MIJ...

Als je denkt dat iedereen hetzelfde doel heeft als jij, realiseer je je vaak dat je het toch echt zelf moet doen.

WELK CIJFER GEEF JE 2018

9

TOPSERIE NETFLIX

House of Cards.

SPORTIEVE HOOGTEPUNT

Olympische Triathlon.

Genieten

Op vakantie met mijn dames in Abu Dhabi.

INDRUKWEKKEND

Sjeik Zayed-moskee in Abu Dhabi.

BOEK

The subtle art of not giving a fuck.

WRANG

Om mensen om je heen te verliezen aan ziekten.

OPMERKELIJK

Te zien dat de eerste vrienden om je heen alweer gaan scheiden.

BIOSCOOPFILM

Collateral Beauty.

GOEDE TRADITIE

Jaarlijks een week weg zonder kids.

LEUKSTE STEDENTRIP

Londen.

LEUKSTE FESTIVAL

Puur Festival.

THEATER

Schudden.

BESTE ARTIEST

U2.

BESTE SONG

Iris.

INSPIREREND

Om rondom en met start-ups te kunnen werken.

DANKBAAR

Voor een geweldig bedrijf en een gezonde familie.

Coen van Dijck

WAT IS DAT VOOR EEN GEVOEL? _Francesco: ‘Twee jaar geleden was ik in Saoedi-Arabië. Daar zag ik mensen midden in de woestijn hun truck stoppen, een tapijt uitladen, gaan zitten, praten en drinken. Ogenscheinlijk midden in het niets creëerden ze een voor hen betekenisvolle plek. Een mooi voorbeeld van *‘the aesthetic of absence’*. Dat deed me denken aan de eindeloze zomeravonden die ik als kind in Italië meemaakte. Eindeloze avonden waarop niets bijzonders gebeurde, maar waar ik me wel enorm veilig en gegrond voelde. De stem van mijn vader, de geur van sigaretten, de rust... Dat alles maakte dat de tijd bijzonder langzaam leek te gaan, tot ik uiteindelijk in slaap viel. Ik herinner me dat als een ervaring die te maken heeft met geborgenheid en je thuis voelen op een plek. In Nederland leeft dat niet zo. Nederlanders zijn doorgaans niet zo gehecht aan hun huizen en verhuizen makkelijk. In Italië is dat anders. Het huis waarin ik geboren ben, is gebouwd door mijn grootvader en mijn zus woont daar nog steeds. Dat gevoel van verbondenheid is een diep spirituele notie. Het bewustzijn rondom dergelijke niveaus leidt tot een andere manier van ontwerpen. Wij geloven in integrale concepten voor plekken waar je kunt leven, werken en ontspannen.’

WAT KAN HELPEN OM DAT NIVEAU TE BEREIKEN? _Francesco: ‘Kunst. Wij zijn gewend dat een ontwerpproces begint met een programma van eisen, een gesprek over vorm en inhoud. Maar kunst is eigenlijk een veel mooier vertrekpunt, omdat het spiritualiteit in het leven van mensen kan brengen.

In een wereld die wordt gedomineerd door techniek en engineering, houden wij een pleidooi voor schoonheid en kunst. Dat is niet zweverig. Er bestaat zoiets als “de economie van de schoonheid”. In die economie is kunst niet “nice to have” maar “need to have”, omdat het bijdraagt aan het creëren van een wereld waarin we ons gelukkig voelen.’

Francesco Messori

JULLIE HEBBEN EEN ANDERE TAAKOPVATTING DAN TRADITIONELE DESIGNERS. BIJ D/DOCK GAAT HET NIET OVER HET CREËREN VAN GEBOUWEN, MAAR OVER HET CREËREN VAN EEN NIEUWE WERELD. HEEFT DE MARKT DAAR BEHOEFTE AAN? _Coen van Dijck: ‘Onze filosofie is juist aan die markt ontsproten. De wereld verkeert in grote verwarring. Vroeger kon de maatschappij nog een paar jaar vooruitkijken en van daaruit een visie formuleren voor organisatie en gebouw. Dat is veranderd. Bestaande lijntjes en kaders vervagen. Daarmee komt er een grote verantwoordelijkheid bij de designers te liggen om richting te geven op thema’s die verder reiken dan de gebouwde omgeving. Wij zien onszelf als een design-community opgebouwd uit veel diverse disciplines en samenwerkend met specialisten over de hele wereld, het Docking-principe. Wij gaan niet alleen in op de vraag van de klant, maar sturen

REDOCK

DE DRIJVENDE KRACHT ACHTER REDOCK IS WOUTER FRIS, EEN VAN DE OPRICHTERS VAN D/DOCK. WOUTER, WAT STOND JOU MET REDOCK VOOR OGEN?

Wouter Fris: 'Ik ben D/DOCK destijds begonnen met de sterke wil om dingen te veranderen en concepten te ontwikkelen die goed zijn voor de markt en voor de wereld. Dat hebben we bijzonder succesvol gedaan op verschillende terreinen, zoals zorg, kantoren en scholen. Met ReDock willen we een stap verdergaan onder het motto "Rethinking the way we live." De afgelopen twee jaar hebben we nagedacht over de vraag: als je de wereld opnieuw mocht beginnen en je wilt een gemeenschap ontwerpen die de toekomst van de mensheid verzekert, hoe ziet zo'n gemeenschap er dan uit? Dat is een veelomvattende vraag en het antwoord krijgt vorm in La Junquera in Spanje. Hier zijn we bezig een community te realiseren die gebaseerd is op een gezonde en duurzame manier van leven. Elementen als economie, technologie, landbouw en architectuur worden hier in onderlinge samenhang op elkaar afgestemd. Dit project fungeert als blauwdruk voor een evenwichtig toekomstmodel van het platteland.'

REDOCK STAAT IN HET TEKEN VAN ECO-RESTAURATIE. WAT IS DAT PRECIËS?

Wouter: 'Eco-restauratie draait om het herstellen van het natuurlijke evenwicht. Het gebied waar wij werken, is sterk verdroogd door gebrek aan water en biodiversiteit, waardoor de boeren er zijn weggetrokken. Industriële landbouw heeft een enorme aanslag gepleegd op de aarde. 45 procent van het landbouwareaal is woestijn. Het goede nieuws is dat we door ecologische landbouw, in 15 jaar tijd, de regio weer tot leven kunnen wekken. In dit systeem draait alles om een gezond evenwicht. Dat geldt niet alleen voor de omgang met de natuur, maar ook voor de mensen. We creëren een

business community waarin alle ketenpartners even belangrijk zijn en waarin het niet gaat om het maximaliseren van de eigen winst, maar om de winst van het geheel.'

HOE VER REIKT DE AMBITIE?

Wouter: 'We zijn nu hard bezig met het eerste dorp, maar het is de bedoeling dat er meer ReDock-dorpen komen. De focus in het eerste dorp komt te liggen op informatie en educatie. Zo komt er bijvoorbeeld een school waar korte cursussen gegeven worden over eco-restauratie. Ook werken we samen met het nabijgelegen *eco-restoration camp*. We gaan studenten opleiden en er komt kantoorruimte voor groene start-ups. De mensen die er leven en werken leveren allemaal een actieve bijdrage en de activiteiten grijpen in elkaar. Zo komen bijvoorbeeld de gewassen die we in de kas en op het land kweken, in het restaurant terecht. Het dorp moet een incubator worden voor een nieuwe wereld. Het idee is dat er nieuwe partnerschappen ontstaan die dit concept doorontwikkelen. We willen mensen daarom ook de kans bieden om een poos in het dorp te wonen, zodat ze de lessen mee terug kunnen nemen naar de bewoonde wereld. Daarmee creëer je echt impact – en dat is ook hard nodig, want de noodzaak om onder de 1,5 graad opwarming te blijven is groot. Er moet enorm veel gebeuren om die omslag te maken. Weg van de oldskool; op weg naar een nieuwe tijd. Dat is een enorme uitdaging, maar wij hebben gezegd: we gaan het gewoon *doen!* Het enthousiasme is groot, want dit *gaat* echt ergens over en het is fantastisch om te zien hoe ver je in korte tijd kunt komen. Dit is niet de makkelijkste weg, maar absoluut de leukste. Het is de bedoeling dat het eerste dorp over 1,5 jaar klaar is. Ik kan niet wachten tot het dorp tot leven komt, en ik weet zeker dat het voor velen een inspiratiebron gaat worden.'

VOORUITBLIK 2019 ZAKELIJK

Wouter Fris

WAT ZIJN DE PLANNEN VOOR 2019?

Expositie D/DOCK en

ReDock op de Biennale

2019

Start bouw ReDock village

La Junquera

Vieren 15 jaar bestaan

D/DOCK

GROOTSTE UITDAGING?

Investeerders overtuigen

dat investeren in een

ReDock village de juiste

keuze is.

WAAR KIJK JE NAAR UIT?

Biennale 2019 bezoeken

met het hele team

VOORUITBLIK 2019 PERSOONLIJK

Wouter Fris

WAT GA JE ANDERS DOEN

DAN IN 2018?

Minder projecten opstarten;

meer focus op gezond

leven

WAT STAAT ER IN JE AGENDA

WAAR JE JE OP VERHEUGT?

Bezoek Sardinië en Sicilië

GOED VOORNEMEN?

Meer zen momenten

WAAR GA JE MEER TIJD EN

AANDACHT AAN SCHENKEN?

WAARAAN MINDER?

Meer aan mijzelf en aan

alles wat inspireert, minder

aan bijzaken

TERUGBLIK 2018 ZAKELIJK

Wouter Fris

DE GROOTSTE LES VAN 2018

WAS VOOR MIJ...

dat je met Italianen geen

afspraken kan maken

WELK CIJFER GEEF JE 2018?

Een dikke 8

BELANGRIJKSTE MOMENT

Trouwen op 24 december

BESTE ZET

Appartement aan zee

kopen

BESTE ZAKENLUNCH OF DINER

Gesprek met eigenaren La

Junquera gewoon in het

gras

VERSTE ZAKENREIS

Kom niet verder meer dan

Spanje

MOOISTE STAD

Granada

OPVALLENDSTE NIEUWS

Succesvol refugee dorp in

Italië wordt ontruimd

BESTE FEEST

moet nog komen op 24

december

GROOTSTE IRRITATIE

Brexit en Trump

WELK APP HET MEEST

GEBRUIKT

nu.nl

BESTE EVENT

Global Game Changers

award

BESTE ZAKENBOEK

The art of not giving a fuck

BESTE KOFFIE

Bijna alle koffie in Italië

BESTE FOODCONCEPT

Dan Barber farm to table

TERUGBLIK 2018 PERSOONLIJK

Wouter Fris

DE GROOTSTE LES VAN 2018

WAS VOOR MIJ.....

dat veel zaken in het leven

hun eigen planning hebben

en daar verander je niets

aan...

WELK CIJFER GEEF JE 2018

een 8

TOPSERIE NETFLIX

The Bridge

SPORTIEVE HOOGTEPUNT

record gebroken in eigen

zwembad

GENIETEN

Op de boot bij Lerici

INDRUKWEKKEND

De orkaan op 29 oktober

BOEK

De acht bergen van Paolo

Cognetti

daar ook in. Wij willen bijdragen aan verandering en daar leidend in zijn. Wij zien het als onze missie en verantwoordelijkheid om een mening te hebben over hoe de wereld van wonen, werken, winkelen, leren, genezen en ontspannen zich gaat ontwikkelen en welke gebouwen en omgevingen daarbij passen.'

EN WAT ZIJN DAT VOOR GEBOUWEN? _Coen: 'Healing Environments. Wij geloven dat de omgeving de mens moet dienen. Neem het Amsterdam MC Cancer Center. Daarbij hebben we ingezet op een menselijk ontwerp dat stress en verdriet kan reduceren en de herstelcapaciteit van mensen een boost kan geven. Deze methodiek hebben we vervolgens meegenomen naar de kantorenwereld. Zo kwamen we bij Healing Offices. Een werkomgeving die compleet is ingericht rondom thema's als balans, gezondheid en wellbeing. Alles is erop gericht dat de omgeving bijdraagt aan het welzijn en de gezondheid van de medewerkers, zodat het ziekteverzuim omlaag gaat en de productiviteit omhoog. Daarvoor hebben wij omgevingspsychologen in dienst. Zij werken samen met onze designers om zo met meer onderzoek vooraf, tijdens en na het traject, een gegrond project te kunnen realiseren. Waar dat toe kan leiden, zien we bijvoorbeeld bij Macaw. Dankzij de nieuwbouw die wij voor dit bedrijf ontwikkeld hebben, is de productiviteit met 10 procent toegenomen. Dat hebben we bereikt met een scala aan ingrepen op verschillende niveaus. Zo hebben we bijvoorbeeld met een architect gekeken, hoe we de werkplekken zo konden inrichten dat het daglicht optimaal binnenkomt, het de juiste akoestiek heeft en variabele klimaatzones. Ook diversiteit is een thema. Het is belangrijk dat je verschillende plekken ontwerpt voor verschillende behoeften en mensen, zowel in stijl als in functie.

Dat betekent dat je niet alleen naar de functionaliteit van de plek moet kijken, maar ook naar de inbedding van rituelen in communicatiegebieden, ontmoetingsplekken en rustruimtes. Daarnaast nodigt het gebouw ook uit tot bewegen, bijvoorbeeld door logische looproutes en "bike desks".'

EEN ANDER FOCUSPUNT IS 'CIRCULAIR'. ZO HEBBEN JULIE EEN EIGEN MEUBELLABEL EN CIRCULAIRE SCHOLEN. ZIT ER EEN RODE DRAAD IN AL DIE VERSCHILLENDE

DOMEINEN EN THEMA'S? _Coen: 'De rode draad is de wens impact te hebben. Niet door dit te zeggen, maar dit te doen. Een resultaat hiervan is ons circulaire meubellabel Furnify. Wij zijn niet de designer die enkel in de glossy magazines wil staan. Wij willen niet alleen herinnerd worden vanwege onze esthetische kwaliteit. Wat wij doen moet bijdragen aan global change en welzijn. En die aanpak slaat aan. We zijn de laatste jaren enorm gegroeid. In Nederland werken er nu 50 mensen en in Shanghai 28.'

WAT IS DE BELANGRIJKSTE TREND VAN DIT MOMENT?

_Coen: 'Hybridisering. We creëren steeds meer business communities waar mensen werken, wonen, verblijven en leren. Neem het nieuwe hoofdkantoor van Microsoft. Microsoft wilde geen "paleis", maar een hub waar mensen elkaar kunnen ontmoeten rondom de corebusiness. Een open omgeving zonder securitypoortjes. Een coworking place. Maar ook een gebied waar kinderen les krijgen in coderen. Een plek met retail en hotelsuites met rooming-in voor de vele internationale reizigers. Wonen werken, creëren en leren bewegen naar elkaar toe. Dat zie je ook heel mooi in ReDock. In dit project in Spanje komt ongeveer alles samen waar ons team sinds de oprichting met passie aan heeft gewerkt.'